

LOM congres 9 september 2010

Handhaven met een ster

Op een zonnige herfstdag en met een grote opkomst kon de dag niet meer stuk. Buiten naast het Van Nelle complex was men druk bezig om de stands op orde te krijgen. Er stond oa een wagen van het Nederlands Forensisch Instituut, een helikopter voor het uitvoeren van milieu-inspecties en een schip van Rijkswaterstaat. Binnen werden de stands al druk bezocht en hier en daar was ook een iglo te zien. De dag begon met een plenaire sessie, met een goed gevulde zaal, olv Maria Henneman. Aan tafel zaten Harry Paul, Albert van Wijk, Jenny Theunissen, Jan van den Heuvel en Emilie Kuijpers. Met side – kick topkok Herman den Blijker. Gezegd mag worden dat onze topkok, nu zonder ster, veel aan het woord was (“daarom zit ik hier ook”) en behoorlijk veel last scheen te hebben van de overheid. Te vaak (onaangekondigde) inspecties, te vaak gedoe met de gemeente (Rotterdam), etc. Hij werd er niet echt vrolijk van Het moet anders kunnen volgens Den Blijker. Maak van te voren afspraken, combineer de inspecties, ga beter samenwerken. Het idee werd geopperd om per bedrijfstak één loket in het leven te roepen. Verdere gespreksonderwerpen waren de RUD's, intensievere samenwerking met de politie in Eindhoven, de Front office chemie (één loket gedachte), de kwaliteit van de inspecteurs (opleidingen), betere samenwerking tussen strafrecht en bestuursrecht (“het moet, maar de wil ontbreekt”).

Hierna kon men kiezen tussen rondwandelen en de stands en iglo's bezoeken of naar de eerste ronde van de workshops. Daarna was het tijd voor de lunch. Was goed verzorgd, uitgebreide keuze aan broodjes en drankjes, deelgenomen door veel geanimeerde inspecteurs. Daarna de sessie Uitbuiken met... waar de Handhaver van het jaar en het Talent van het jaar bekend werden gemaakt. In de zaal lag op elke stoel een klein gekleurd eitje. Dat zou later dienen om een drummer te begeleiden. De IG van de nVWA reikte de prijzen uit. Alle genomineerden werden uitgenodigd op het podium plaats te nemen: Drie talenten en vijf handhavers, zeven mannen en één vrouw. Na het vertonen van een filmpje waar we kennis maakten met de werkomgeving van de genomineerden volgde de bekendmaking: Talent van het jaar werd Mark Hopman en de handhaver Meryam Twisk. Naast een ingelijst juryrapport en bloemen kregen beiden een schilderij, een portret van zichzelf. Na de uitreiking volgde deel twee van de bijeenkomst. Op het podium verscheen Caesar Zuiderwijk, drummer van de Golden Earring. Na een korte intro “drummers spelen nooit vals”, “ zij spelen nooit uit de maat, dat doet de rest”, volgde een drumsolo, waarbij het publiek werd uitgenodigd om op de maat met de eitjes (gevuld met metalen bolletjes) te schudden. Na een demo ‘drumstokdraaien’ konden acht vrijwilligers uit de zaal zich uitleven op Afrikaanse trommels. Tot slot kon iedereen meedoen met het nummer Radar love.

Impressie van enkele workshops

Essentie van een Ervaringsdag

Zo'n 20 deelnemers deden mee. De A5 kaart ‘De Effectieve Inspecteur’ diende als basis voor de workshop. In kleine groepjes werd nav een aantal stellingen op die kaart gesproken over de onderdelen ‘Hoe ben ik effectief?’ en ‘Wat is mijn effect?’. Van één van de deelnemers werd een casus besproken en aan het slot kreeg hij een aantal adviezen mee om te gebruiken in de praktijk.

Systeemgericht toezicht

Om tot mooie gerechten te komen, heb je een goede menukeuze nodig. Je moet de mise-en-place in orde hebben, zorgdragen voor de juiste garing en temperaturen en je moet de beschikking hebben over een chef-kok die de zaken minutieus in orde heeft.

De gerechten Vertrouwen, Methodiek, Competenties, Commitment en Visie zorgen voor het uitgebalanceerde menu Systeemgericht Toezicht. Ten behoeve van de mise-en-place dient de organisatie toe- en ingericht te zijn om invulling te geven aan tendensen van de maatschappij en complexiteit van handhaving.

Ervaringen zijn uitgewisseld en prikkelende stellingen zijn bediscussieerd. Een bestuurder, managers, beleidsmakers en uitvoerders hebben deelgenomen aan deze workshop.

Ontwikkeling toezicht en het instrument interventie

Onder leiding van de inspirerende Henk Arends (provincie Limburg) is inzicht gegeven in de handhavingproblematiek bij grondstromen en de inmiddels hierbij succesvol gebleken aanpak via Ketens Interventie Teams. Met als basis de wil tot samenwerking tussen hierbij betrokken bevoegd gezag is interactief ingegaan op belangrijke elementen als prioritering, vastleggen gegevens, selectie onderzoeksobject, samenstelling onderzoekteam en de opstelling/uitvoering van een plan van aanpak. Met aandacht voor de verhoudingen tussen strafrecht, regulier toezicht en het Interventie Team blijkt deze aanpak niet een aparte te zijn maar eerder een andere die uitstekend past bij bestaande bevoegdheden en inspectie programmering. De resultaten op het gebied van naleving (preventief/curatief) en (in)zicht in de werkwijze en resultaten van collega handhavingdiensten zijn zonder meer positief en rechtvaardigen continuering van deze aanpak bij de handhaving van grondstromen, waarbij toepassing op andere milieuaspecten (zoals asbest) aanbevolen wordt.

Praatsessie met Albert van Wijk en Harry Paul

Later die ochtend de praatsessie met Albert van Wijk (hoofd OM) en Harry Paul bijgewoond waar een aardige discussie gevoerd werd onder leiding van Maria Henneman over de vorming van de Regionale Uitvoeringsdiensten. Het is duidelijk dat er voor- en tegenstanders zijn. Uit het Oosten van het land kwam het bezwaar dat het allemaal niet zou helpen, je staat dan veel te ver van de bedrijven af. Dit is volgens mij nu juist een voordeel van een RUD. Ook het uit elkaar halen van de afdelingen handhaving en vergunningverlening had volgens deze spreker weinig opgeleverd.

Er blijkt toch nog wel veel angst te zijn om samengevoegd te worden in een grotere dienst.

Volgens een andere spreker zou het opzetten van RUD's tot gevolg hebben dat er teveel standaardproducten geleverd gaan worden.

Albert van Wijk schetste het beeld dat door het vormen van één Landelijk Parket iedereen juist beter samenwerkt en makkelijker is om gegevens uit te wisselen.

Harry Paul gaf als voorbeeld van het juist goed zijn van het verder op afstand plaatsen van de milieudienst dat in een aantal gevallen de gemeente teveel moeite heeft met het scheiden van economische voordelen en het handhaven bij een bedrijf dat wet- en regelgeving niet naleeft.

Twee weten meer dan één / Slimmer handhaven

Begonnen werd met uitleggen wat in het algemeen EVOA regelgeving en handhaving inhoudt.

Leading was de vraag: Is de aangetroffen stof een afvalstof? Met name de export van afvalstoffen naar de niet-OESO landen is één van de speerpunten van EVOA. Samenwerken met de Douane is hierbij een must. Hier en daar werd het erg technisch en (te) diepgaand. De aandacht werd flink op de proef gesteld. Het tweede deel was wat luchtiger. Veel fotomateriaal van verboden afvalstoffen kregen we voorgeschoteld. Daarbij werden de deelnemers uitgenodigd om te raden wat de foto's voorstelden. Een leuke manier om je bij de les te houden.

Project Vlier, hechtgebonden samenwerking

De workshop begon met een toneelstukje. Opgevoerd door de workshop-begeleiders. Een mevrouw had een verbouwklus. Waarbij ook gesloopt zou moeten worden. Maar er zat asbest in haar woning. De aannemer erbij. Die zou het wel fixen. Voor een schappelijk prijsje. geen sloopvergunning nodig, geen aangifte doen bij de gemeente: niet nodig. En de aannemer had ook nog een handige zwager. Enfin, het einde van het verhaal valt te raden. Verder werd verslag gedaan van een gehouden ketenonderzoek naar asbest in Noord-Holland. Toelichting werd gegeven op de aanleiding, doelstelling, methodiek en het resultaat. Het meest opvallende was dat bij zowel gecertificeerde als niet-gecertificeerde bedrijven het eea niet pluis was. Afgesloten werd met discussie aan de hand van een aantal stellingen. Tot slot nog een meegegeven tip: werkspot.nl, dé site om een perfecte vakman te vinden.

Expertmeeting Informatie-uitwisseling

Niet Jenny Thunnissen van de IVW maar Yvonne van der Meer officier van justitie hield een verhaal over de ervaringen met informatie-uitwisseling tussen diensten. Als 2e spreker was er iemand van het ICTU die het eea vertelde over Inspectieview, het nieuwe systeem vanuit de I-raad

In een uitgebreid samenwerkingsverband is er onderzoek gedaan naar het storten van asbestafval in de provincie Noord Holland. Daarbij bleek dat in 50 tot 80 procent van de gevallen de herkomst van het gestorte asbest onduidelijk is. Dat komt vooral doordat er voor het verwijderen van asbest vaak geen sloopvergunning wordt aangevraagd. Op die manier kunnen de 'vrije jongens' hun gang gaan. Zij pleit er voor dat het toezicht op de regels wordt aangescherpt. Justitie, de milieupolitie en veel Noord-Hollandse gemeenten hebben aan het onderzoek meegewerkt. In een half jaar tijd zijn vorig jaar ongeveer driehonderd zaken aan het licht gekomen, waarbij er reden is voor verder onderzoek. Van dat aantal komt ongeveer de helft in aanmerking voor strafrechtelijk onderzoek. Er is enorm veel tijd gaan zitten in het uitwisselen van informatie en op basis van deze ervaring heeft het OM een opzet gemaakt aan welke eisen de informatie van toekomstige RUD's zou moeten voldoen. Tevens werd aangekondigd dat de I-raad het project van de Arbeidsinspectie heeft omarmd om de informatie van de verschillende rijksinspecties toegankelijk en uitwisselbaar te maken. Dat heet Inspectieview en haalt en brengt informatie van de verschillende diensten. Vooralsnog op bedrijfsniveau, maar het zal waarschijnlijk ook uitgebreid worden naar zoekmogelijkheden op onderwerpsniveau. De VI zal voor het einde van het jaar aan dit systeem met Holmes gaan deelnemen.

